

't Zwaalfje

Nieuwsbrief Vogelwerkgroep Berkelland

Borculo - Eibergen - Neede - Ruurlo

Blauwborst
Foto: Benno Stortelder

Voorjaar 2024, jaargang 13, nummer 1

In dit nummer onder meer aandacht voor:

Bijzonder broedgeval Torenvalken,
pagina 6

Verslag excursie 3e Kerstdag,
pagina 10

Sperwer(s) bij de voertafel,
pagina 12

Deze Grutto is gespot aan de Havelandweg in Rekken en gefotografeerd door Helma Olden.

Waar vindt u ons op internet

Meer informatie, verslagen van inventarisaties, excursies, een overzicht van werkgroepen etc., vindt u op onze website:

www.vogelwerkgroepberkelland.nl

Voor waarnemingen in de gemeente Berkelland: kijk op de website:

www.vwgberkelland.waarneming.nl

Wij hebben ook een eigen Facebook pagina!

Bestuur Vogelwerkgroep Berkelland

Voorzitter

Henk Leevers, Oude Eibergseweg 13, 7273 PJ Haarlo

tel: 0545-261531 henkenjantine@hotmail.com

Secretaris

Sonja Grooters, Hengeler 58, 7161 ET Neede

tel: 0545 - 292 582 sonjaenhans@hotmail.com

Penningmeester

Dick van den Beld, Borculoseweg 35, 7273 SJ Haarlo

tel: 0545 261 369 dvandenbeld@caiway.nl

Bankrekening: NL48RBRB.085.01.05.714 t.n.v.

VWG Berkelland te Ruurlo

Lid

Marjon Hoen, Kieftendijk 3, 7161 RL Neede

tel: 06 55 712 851 info@marjonhoen.nl

Algemeen mail-adres

E-mail: info@vogelwerkgroepberkelland.nl

De redactie van deze uitgave is verzorgd door
Cees van Beinum, Marjon Hoen en Jos Korenromp

Spiegeltje spiegeltje aan de wand welke Flamingo is de mooiste in het land? Deze foto is gemaakt bij het Zwillbrock door Benno Stortelder.

Inhoudsopgave

Lentekriebels: Van de voorzitter Henk Leevers	3
Sjef Taken Koninklijk onderscheiden Sonja Grooters	4
Het jaar van de Huismus Marjon Hoen	5
Bijzonder broedgeval Torenvalken Henk Lammers	6
Kennismaking in vogelvlucht Boleslaw Nijholt	8
Ingezonden foto's Diverse leden	9
Verslag excursie 3e kerstdag Luuk de Haan	10
Sperwer(s) bij de voertafel Henk Leevers	12
Spechten excursie 30 maart Lankheet Henk Leevers	14
Verslag trektelpost Marina Pruijssers	15
Activiteiten Vogelwerkgroep & vrijwilligersoproep	16

Lentekriebels

Kraanvogels
Foto: Marjon Hoen

Zoals u ongetwijfeld weet is "lentekriebels" de benaming van lessenpakketten voor seksuele voorlichting op basisscholen. Zowel vorig jaar als dit jaar extra in het nieuws, omdat er onrust is ontstaan door toedoen van o.a. Thierry Baudet van Forum voor Democratie. Veel desinformatie via de sociale media werd er verspreid en scholen kregen opeens veel vragen en gedoe.

Dan hebben wij het als vogelaars en vogelwerkgroep een stuk eenvoudiger. We hebben zolang ik me kan herinneren al lentekriebels en die zijn behoorlijk persoonsgebonden.

De kriebels beginnen al bij het lengen van de dagen wanneer sommige vogels een beetje het voorjaar in de kop krijgen. De Bosuil is één van de eersten, die bij een heldere nacht met weinig wind zijn roep laat horen. In januari, afhankelijk van het weer natuurlijk, komt daar het eerste gezang van de Grote Lijster bij. Zelf deze prachtige vogel al eens met de Kerst gespot met zijn zang: vaak hoog in een eik met een merelachtige zang, die heel ver nog te horen is.

In februari komt daar in het buitengebied nog het prachtige geluid van de Wulp bij met zijn jodelende roep. Voor mij komen de lentekriebels dan echt tevoorschijn. In de dorpen hebben velen dan natuur-

lijk al regelmatig de Merel horen zingen en kriebelt het ook daar. In het buitengebied begint de Merel minstens een maand later en als maart zich aandient dan volgen de eerste waarnemingen van soorten zich in een rap tempo.

Nog voor het digitale tijdperk hadden we daar als Vogelwerkgroep speciale lijstjes voor van de eerste waarneming van terugkerende trekvogels die met een mooie naam "fenologie" wordt genoemd. Deze lijstjes bestaan nog wel, maar worden minder in groepsverband gedeeld. We gebruiken daar nu bijvoorbeeld onze groepsapp voor, waarin melding wordt gemaakt van (eerste) waarnemingen van trekvogels. Een soort die volop wordt gespot en gedeeld is de Kraanvogel en vele foto's en filmpjes worden toegevoegd. Het prachtige en verklinkende roepende geluid is niet van de lucht en als je nog geen lentekriebels hebt, dan krijg je die wel. De eerste zaterdagen van maart dit jaar waren topdagen om overvliegende Kraanvogels te zien.

Na deze waarnemingen komen ook de eerste zangvogels terug en vrijwel altijd is dat de Tjiftjaf: luid zijn naam roepend. Meestal wordt er in die tijd ook melding gemaakt in de media van de eerste vondst van het kievitse. Zo'n 10 dagen na de Tjiftjaf verschijnt ook zijn zusje of broertje de Fitis en dan zijn

Lees verder op pagina 4

we als vogelliefhebber al volop bezig met tellen en inventariseren. Nieuwere soorten zoals de Blauwborst zijn inmiddels behoorlijk vertegenwoordigd in met name de veengebieden, waar ze nog prima te zien zijn in de kale boompjes en struiken. In de bossen is het tijd om de spechten te inventariseren, die in ons gebied voorkomen en zich laten horen. In mijn directe omgeving komen ze allemaal voor en ze roepen volop: Zwarte Specht, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Middelste Bonte Specht (is met een opmars bezig) en Kleine Bonte Specht. De kriebels gieren door het bos en elke week komen er wel weer nieuwe soorten bij.

Het hoogtepunt is begin mei tot medio mei en dan verdwijnen ook bij mij de lente-kriebels als het om de vogels gaat. De Gierzwaluw vervangt moeiteloos de lentekriebels door een zomers vakantiegevoel, waarbij ze al gierend langs kerktorens scheren. Een genot om lentekriebels elk jaar weer te mogen ervaren en ik hoop dat jullie er net zo veel plezier aan beleven als ik.

Henk Leever, voorzitter

Sjef Taken Koninklijk onderscheiden

Op 25 november klinkt er djembé muziek uit de dorpskerk in Ruurlo. 'De Groene verbinding' houdt haar jaarlijkse bijeenkomst en heeft daarvoor djembé groep Tiriba uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst worden lezingen gehouden over het belang van een goede waterhuishouding en zal er ook een groene pluim worden uitgereikt. Elk jaar wordt deze pluim door 'De Groene verbinding' uitgereikt.

Burgemeester Van Oostrum zet Sjef in het zonnetje

Burgemeester van Oostrum

Ook burgemeester Van Oostrum was aanwezig, niet voor deze lezing zozeer, maar om een lintje uit te reiken aan Sjef. En Sjef op zijn beurt dacht dat hij daar puur en alleen was om djembé te spelen. Hoe groot was zijn verbazing toen hij na de lezingen naar voren werd geroepen door de burgemeester die hem in het zonnetje zette!

Onderscheiding

Sjef is vanaf 1990 lid van de werkgroep uilen en werkgroep zwaluwen bij de Vogelwerkgroep Berkelland. Ook is hij sinds 1996 vrijwilliger bij de Werkgroep Landschapsbeheer van het IVN Noord-Midden Achterhoek. Sjef is onder andere actief betrokken bij het wilgenknoten.

Bij de uitreiking zei de burgemeester: „De inzet van de heer Taken voor de samenleving beantwoordt aan het criterium uit het Ordereglement: iemand die zich geruime tijd ten bate van de samenleving heeft ingespannen of anderen heeft gestimuleerd. Gelet op de aard, duur, uitstraling en betekenis van zijn activiteiten ontvangt de heer Taken hiervoor de Koninklijke Onderscheiding Lid in de Orde van Oranje-Nassau.”

Na deze uitreiking mocht Sjef ook nog De groene Pluim in ontvangst nemen van De Groene Verbinding en deed

Wiebren Jouwsma van Landschapsbeheer Gelderland nog een woordje.

Soep

Sjef staat bekend om zijn soep van 'onkruid'; zevenblad en brandnetel. Wiebren vertelde dat een jonge boer hem eens over die soep had gevraagd of er ook vlees in zat, toen dat niet het geval was, reageerde hij met “die pröttel vret ik niet”. Wiebren vertelde dat Sjef, net als Asterix (enige gelijkenis is er wel) en Obelix een soort elixer(soep) maakt waar mensen sterk van worden. “Deze kruiden moet je niet plukken”, zei Wiebren, “maar moet je snijden.” Om de kruiden voor deze elixer goed te kunnen oogsten ontving hij van Wiebren een gouden sikkeltje. Wiebren zei: “Sjef maakt met zijn activiteiten en zijn soep de werkgroep Landschapsbeheer onsterfelijk.”

Tekst en foto's: Sonja Grooters

Het jaar van de Huismus

2024 is het Jaar van de Huismus. Sovon en Vogelbescherming kiezen elk jaar een vogelsoort uit die wel wat extra aandacht kan gebruiken. De Huismus is één van de meest geliefde en meest talrijke vogels van ons land. Omdat ze altijd met z'n allen zijn, lijkt het alsof er nog steeds veel Huismussen zijn. En tijdens de Nationale Tuinvogeltelling stond de Huismus gewoon op nummer één. Toch zijn hun aantallen in de laatste decennia van de vorige eeuw meer dan gehalveerd. Het streven is weer meer Huismussen in de Nederlandse tuinen.

Vooraf in de grote steden zijn veel Huismussen verdwenen. De laatste jaren lijkt die achteruitgang wel iets gestopt. Natuurinclusief bouwen krijgt steeds meer aandacht en het aanbieden van nestgelegenheden in steden lijkt zijn vruchten af te werpen. Maar dat alleen is niet genoeg voor de Huismus. De hoeveelheid groen in steden neemt nog steeds af. Wil het herstel van de Huismus doorzetten, dan moet dat veranderen.

Het Huismus mannetje heeft een grijs petje met roodbruine zijden, grijze wangen, grijs onderlichaam en brede witte vleugelstrepen. Dominante mannetjes hebben meer zwart op de borst dan mussen lager in de rangorde. Het vrouwtje kenmerkt zich door tamelijk eenvormig lichtbruin kleed, heeft een opvallende wenkbrauwstreep achter het oog. Het mannetje heeft een donkergrijze kegelvormige snavel, bij het vrouwtje is de snavel lichter en geliger van kleur. Ze hebben korte leverkleurige poten.

Broeden

Het broedseizoen van de Huismus is van eind maart tot in augustus. Ze hebben twee tot drie legfels per broedseizoen met elk 4-6 eieren. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen. De broedduur is 11-12 dagen. De jongen zitten zo'n 17 dagen op het nest. Als de jongen uitvliegen, worden ze daarna nog 1 à 2 weken gevoerd door de ouders.

Leefgebied

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Je ziet ze het meest in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. De Huismus verdwijnt als er veel hoge bomen staan.

Voedsel

Het eten van de Huismus bestaat uit zaden, granen, insecten, bloemknoppen, brood, bessen, pinda's en vetbollen. In de broedperiode voornamelijk insecten.

Vogeltrek

De Huismus is een uitgesproken standvogel; er is heel weinig trek, in zowel voor- als najaar

Wat kan jij doen om de Huismus te helpen?

- Je tuin goed inrichten. Zorg voor dichte struiken of een dichte, groen blijvende haag, dat kan bijvoorbeeld met liguster, haagbeuk, klimop (hedera) en hulst. En kies voor bloeiende, inheemse planten. Hagen zijn ideaal voor de Huismus. In de hagen en inheemse planten vinden Huismussen insecten voor hun jongen en zaden voor zichzelf. Ze zijn ook dol op rommelhoekjes in de tuin of op het erf.
- Speciaal voer doet wonderen. Geef ze een zaadmengsel, 's winters aangevuld met vetbollen. Mussen hebben in het voorjaar eiwitrijk voedsel nodig.
- Onderdak geven. Hang nestkasten op of, als dat mogelijk is, metsel ze in de muur. Liefst meerdere bij elkaar, want mussen zijn koloniebroeders.
- Water- en stofbaden aanbieden. Een waterschaal of een vijvertje met een aflopende oever. Of een zanderig plekje onder de beschutting van struiken, dan blijft het zand droog. Haal er desnoods gewoon een stoeptegels uit en geniet in de zomer van stofbadende Huismussen!
- De buurt voorlichten. Nodig burens, de straat, de gemeente uit om hetzelfde te doen. Huismussen blijven liefst dicht in de buurt van hun nestplek, dus een netwerk van musvriendelijke plekken is essentieel.

**Tekst en foto Marjon Hoen
Bron site Vogelbescherming**

Torenvalk

Torenvalkkast
aan de grote eik

Juvenile Torenvalk

Juvenile Torenvalk

Het geringde Torenvalk vrouwtje

Bijzonder broedgeval Torenvalken

Op een mooi erf in het buitengebied, waar de eigenaar al jaren kosten noch moeite spaart om het erf en de omgeving zo biodivers mogelijk te maken door kruidrijk grasland en wildmengselstroken in te zaaien, kikkerpoelen te beheren e.d, troffen we in 2023 een bijzonder broedgeval aan.

De Steenuilen broeden er al vele jaren in een kast aan de notenboom en brengen elk jaar gemiddeld 3 à 4 jongen groot. Ook in 2023 zijn er 3 jonge Steenuilen uitgevlogen.

Bosuil

In november van het jaar 2022 hebben we aan de bosrand een bosuilkast opgehangen die al na een maand in bezit was genomen door een Bosuil. Dus zeker een goede locatie voor de kast!. In het vroege voorjaar van 2023, bij een controle, constateerden we dat er een broedgeval was met 2 eieren. Op 29 maart zagen we dat er pullen aanwezig waren van een paar dagen oud die we op 19 april in goede conditie hebben geringd. Een prachtige beloning voor ons werk om al in het eerste jaar dat de kast er hangt jonge Bosuilen te mogen zien uitvliegen.

Kerkuilen

In de werktuigen/opslag/schapeinstal berging hangt al jaren een kerkuilkast waar in de uilen vele jaren een broedsel groot wisten te brengen. In 2019 hebben we daar nog 4 jonge Kerkuilen kunnen ringen die later ook succesvol zijn uitgevlogen. In 2020 werden er nog wel Kerkuilen gehoord en gezien maar kwam het niet tot een broedsel. Ook in 2021 werd de kast niet bezet door Kerkuilen.

Torenvalken

Echter toen we op 14 mei 2022 op het erf kwamen om de steenuilkast te controleren maakte de erf-eigenaar de opmerking dat hij toch weer geluiden en gestommel in de kerkuilkast hoorde.

Wij, nieuwsgierig als we zijn, gingen natuurlijk direct kijken en jawel hoor! ... jonge vogels! ... geen Kerkuilen maar ...Torenvalken in de kerkuilenkast, van een kleine week oud!

De erfeigenaar had ze al wel zien rondvliegen in de buurt van het erf, maar niet gedacht dat ze in de kerkuilenkast zouden gaan broeden.

De 4 jonge Torenvalken hebben we op 28 mei geringd en zijn een paar weken later uitgevlogen.

Nieuwe kast

Omdat we ook de Kerkuilen graag weer de kans wilden geven om de kast te gaan bezetten hebben we in het najaar van 2022 aan een grote eik ongeveer 100 meter van het erf een torenvalkkast opgehangen met vrij uitzicht over de weilanden. Dit met de bedoeling dat we de Torenvalken naar deze nieuwe kast wilden lokken zodat de kerkuilenkast weer "vrij" kwam.

Begin mei 2023 waren we weer voor de controles op het erf, de Bosuilen waren dus uitgevlogen en de Steenuil zat op de eieren. Helaas konden we niet de kerkuilkast controleren omdat er allerlei machinerieën op de vloer onder de kast geparkeerd stonden. Er was geen plek om de ladder te plaatsen. Omdat ook de geplaatste camera in de kast geen beeld gaf zat er niets anders op dan later terug te komen.

Wel hebben we ook nog de nieuwe torenvalkkast aan de grote eik gecontroleerd, helaas was deze nog maagdelijk leeg en schoon.

Controle kerkuilenkast

Op 27 mei, na afspraak dat de vloer om de ladder te plaatsen vrij was voor controle, zijn we natuurlijk hartstikke nieuwsgierig wat we aan zouden treffen. Zeker nadat de erfeigenaar ons had mede gedeeld dat er weer regelmatig gestommel in de kast te horen was en hij ook dacht Torenvalken op het erf te zien rondvliegen. Maar zeker was hij niet.

Heel voorzichtig ben ik naar boven geklauterd en zag ik, nadat ik de kast op een kier open had gedaan, ... een jonge Torenvalk! Deze was ongeveer 14 dagen oud en er lagen nog 4 eieren die niet uitgekomen waren verspreid in de kast. Jammer, onze hoop op een paartje Kerkuilen in de kast was tevergeefs, maar de kast was zeker wel benut.

Verrassing

Toch zijn we voor de zekerheid nog maar even gaan kijken in de torenvalkkast aan de grote eik. Al bij het naderen van de kast zagen we een Torenvalkvrouwtje wegvliegen van de kast. Het zou toch niet? Er zal toch niet nog een broedsel zijn terwijl het jong in de kerkuilkast nog niet volgroeid is?

Gauw de ladder van de auto gehaald en naar de kast! Naar boven geklommen en voorzichtig over de rand van de kast gekeken... van verbazing viel ik bijna van de ladder. Er lagen 6! eieren in de kast. Nog nooit mee-gemaakt dat een Torenvalkenpaar, na een gedeeltelijk gelukt eerste broedsel, nog weer een nieuw legsel gaat beginnen. Dit terwijl het jong van het eerste broedsel nog niet is uitgevlogen en ook nog gevoerd moet worden. En het vrouwtje dus minimaal 11! eieren heeft gelegd. Heel bijzonder!

Het jong in de kerkuilkast hebben we op 8 juni geringd en was op 28 juni uitgevlogen.

Controle kasten

Bij een volgende controle van de kast aan de grote eik ook op 28 juni waren er 6 jongen uit het ei in de leeftijd van ongeveer 7 dagen. Op deze dag hebben we ook het vrouwtje terug kunnen vangen en geringd voor het R.A.S. project. (Retrapping Adults for Survival: Terugvangen oudere vogels voor overleving). Op 13 juli hebben we alle 6 jongen in goede conditie kunnen ringen en deze zijn een aantal weken later allemaal uitgevlogen.

We hopen natuurlijk dat de Torenvalken de nieuwe kast aan de grote eik in de toekomst blijven gebruiken en dat er in de kerkuilkast een paartje Kerkuilen zich zal vestigen. Dit zou een mooie beloning zijn voor de erfeigenaar voor zijn inspanningen voor de natuur. Wie wil dat nou niet, op je eigen terrein broedsels van: Bosuil, Steenuil, Kerkuil, Torenvalk en Ooievaar!

Uit bovenstaand blijkt dat de natuur en het vogelleven niet altijd te doorgronden is, je altijd voor verrassingen kunt komen te staan, het controleren en ringen van vogels nooit saai is en dat er in het buitengebied best wel veel burgers en boeren wonen met hart voor de natuur en het landschap!

Tekst en foto's: Henk Lammers
Coördinator Uilen en Torenvalken Eibergen e/o

Kennismaking in vogelvlucht

In deze rubriek vertellen leden van de Vogelwerkgroep Berkelland door middel van een aantal vragen wie ze zijn en waarom ze vogels in hun hart hebben gesloten. Naast het beantwoorden van de vragen mogen er natuurlijk ook bijzondere foto's meegezonden worden!

1 Stel je zelf even kort voor: naam, werk, waar woon je, etc?

Als recent nieuw lid van de Vogelwerkgroep Berkelland wil ik mij graag even voorstellen. Mijn naam is Boleslaw (Bolès mag ook) Nijholt. In oktober vorig jaar ben ik met mijn partner Corrie, neergestreken aan de Altena's dijk te Geesteren. Een mooi plekje, dat wij beiden koesteren vanwege huis, ligging, het ecologisch ingerichte erf en de sympathieke buurt en burens. In mijn werkzame leven was ik na de studie staats- en bestuursrecht, werkzaam bij diverse overheden, in het bijzonder op het terrein van de zorg.

2 Wat is het meest ontroerende wat je hebt meegemaakt met vogels?

Maar inmiddels ben ik al 16 jaar gepensioneerd en kan ik mij voluit uitleven in uiteenlopende hobby's en interesses. Daar heb ik er nogal wat van, maar hier noem ik speciaal, mijn al leven lang bestaande belangstelling voor vogels in de vrije natuur. De basis voor deze liefde is gelegd in mijn vroege jeugdjaren die ik mocht doorbrengen aan de oever van het nog mooi meanderende riviertje de Linde onder Oldeberkoop, tegenwoordig onderdeel van natuurgebied de Lindevallei in het zuiden van Friesland. De blauw-graslanden voor onze deur, petgaten (moerassen) en de geweldige vogelrijkdom rondom met Veldleeuweriken, Graspiepers, Watersnippen, Wulpen, Roerdompen, Snor, om er slechts een paar te noemen, waren een beleving die ik nooit meer zou vergeten. Een echte vogelaar ben ik niet, maar de belangstelling zit even diep denk ik. In mijn latere jaren in Drenthe en Friesland heb ik altijd geprobeerd een scala aan vogels in mijn tuin een prettig leefgebied te verschaffen. Dat lukte en ik werd beloond met een grote variëteit aan soorten, prachtige observaties en schitterende zang. Het meest ontroerende was een half uur durende nachtelijke 'aubade' van een nachtegaal op 3 meter van ons open slaapkamerraam. Helaas bleef het bij die ene keer.

Op ons nieuwe terrein in Geesteren proberen wij ook

weer een grote en gevarieerde vogelstand te realiseren. De potentie is er, lijkt me.

3 De meest bijzondere vogel die ik ooit heb waargenomen?

Dat is deze rare vogel in onze woonkamer [foto]. Maar alle gekheid, bijzondere vogels zijn voor mij een paar soorten die ik door inrichting en beheer van mijn tuin (denk ik) in der loop der jaren (als broedvogel) naar mijn erf heb weten te lokken. Behalve de Nachtegaal onder meer Kneu, Appelvink, Bosrietzanger, Goudhaantje, Spotvogel en Braamsluiper.

4 Mijn lievelingsvogel?

(Bijna) alle vogels zijn mij even lief, maar de Zanglijster scoort bij mij wel erg hoog. Wat een orkest! Het geroep van de Grutto vervult mij met een nostalgisch gevoel. Deze vogel broedde in mijn jeugdjaren in zulke forse aantallen op het land van mijn opa (en daaromheen) dat je moest oppassen om geen nest te vertrappen. In de veenkoloniën luisterde ik 's nachts eerst verbaasd en daarna vertederd naar het 'gekwik' van de Kwartel achter ons huis. En zo kan ik nog een aantal favorieten noemen.

"Deze mooie van oudsher exoot is onze huisvriend. De Fazant komt regelmatig 's ochtends even door het keukenraam kijken hoe wij ontbijten. Bijna met zijn snavel tegen het raam".

5 De toekomst voor de vogels in Nederland?

Ik weet van de achteruitgang van soorten en aantallen. Dat doet me verdriet. Van soorten die zijn toegenomen kan ik dan weer genieten. Zoals ik hiervoor al schreef probeer ik waar mogelijk op bescheiden schaal en wijze vogels een prettige leefomgeving te bieden. Het is een groot genoeg om vogels op eigen erf te spotten maar in de Lindevallei in zuid-Friesland, Dellebuurster heide bij Oldeberkoop, Rottige Meenthe bij Nijetrijne en het Lauwersmeergebied o.m. kom ik ook graag voor de vogelrijkdom. In het buitenland, Polen, Frankrijk o.a., geniet ik van soorten die in Nederland schaars zijn.

6 Of ik nog andere hobby's heb?

Wel zeker. Te veel misschien om alles uit diepen. Ecologisch tuinieren, mycologie (de wereld van de paddenstoelen), talen, muziek, wandelen, dat alles doe, beluister en bestudeer ik ook graag.

7 Tot slot?

Contact met mensen die één of meer van deze interesses met mij delen vind ik meestal heel plezierig en verrijkend.

Wie doet de volgende keer Kennismaking?

Wie wil in het najaarsnummer Kennismaking in vogelvlucht doen? Of weet je iemand die dit op zich wil nemen? Geef het door aan de redactie.

Ingezonden foto's van de leden

Kees van Rijn maakte deze foto's van een Toekan in Costa Rica. Een mooie close-up maar ook een fraaie foto in de natuurlijke omgeving.

Een roepende Grutto. In beeld gebracht aan de Havelandweg in Rekken door Helma Olden.

Deze Sneeuwgorst werd door Benno Stortelder vastgelegd in het Haaksbergenveen!

Excursie derde kerstdag 2023: naar Lauwersmeer/Moddergat/Paesens

Deelnemers: Erik Bergsma, Henk Lammers, Marina Pruijsers, Walter Wessels, Alex Visser, Henk Leever, Jan en Anke Steg, Annemiek Leusink, Cees van Beinum, Johan Slütter, Benno Stortelder, Willy Smeenk en Luuk de Haan.

Het gaat WEL door, zo was de boodschap van de excursiecommissie op tweede kerstdag naar de deelnemers. Iedereen blij om er een dag uit te kunnen gaan na dagen van neerstortende regen en storm en al dan niet gedwongen binnen zitten. Veertien enthousiaste vogelaars hadden zich opgegeven voor een dagje vogelen in heel ander gebied dan thuis namelijk naar het Lauwersmeer en Paesens/ Moddergat.

Om 7 uur vertrokken we in twee busjes, bestuurd door Henk Lammers en Erik Bergsma. Voorbij Dokkum was de eerste stop op een parkeerplaats waar de 2 busjes samenkwamen. Hier werd koffie gedronken en ondertussen was er al veel te zien en te horen. Grote groepen Brandganzen vlogen over om vervolgens te landen. Wel fijn om na al die Kolganzen thuis eens een ander geluid te horen. Op de omringende weiden zag het zwart van die duizenden Brandganzen, Kieviten en enkele Goudplevieren. Een ommetje in het riet leverde Marina en andere oplettenden een Bokje op, met zijn opvallende gedrag van opvliegen als je er bijna op trapt en vervolgens weer in te vallen op korte afstand en dan onvindbaar te zijn.

Wilde Zwanen en Zeearend

Nadat iedereen voldoende rondgekeken had werd via een leuke route binnendoor naar de Ezumakeeg aan het Lauwersmeer gereden. Eerst naar het zuiden waar de leuke kijkhut in vlammen is opgegaan. Hier hoorden we Wilde Zwanen in de verte, een prachtig geluid, lijkt wel een beetje op Kraanvogels, maar toch niet zo mooi werd er gezegd. Ook hier was Marina weer de eerste, toen ze luid riep: Zeearend, Zeearend. En inderdaad een volwassen exemplaar maakte voor ons een ererondje, terwijl alles op de plas de lucht in ging. Op de noordzijde van de Ezumakeeg zaten vlakbij ook flink wat Wilde Zwanen en enkele Kleine Zwanen, maar die gingen na onze komst toch een paar honderd meter van ons vandaan. Er waren daar ook alle mogelijke soorten eenden, vooral veel van die fantastisch mooi getekende Pijlstaarten. Jammer we wilden graag Baardmannetjes zien en horen maar helaas, even niet thuis.

Visrestaurant

Er was een plek gereserveerd in Visrestaurant Schierzicht, goed idee, zo konden we met zijn allen aan een lange tafel een visje of iets anders gebruiken. De motregen was ondertussen overgegaan in serieuze regen, dus werd de haven vanuit de bus

Kieviten en Zilver Meeuw

Kleine Zwanen

uitgekamd of snel even uitgestapt om een foto te maken. In de haven zagen we o.a. Middelste Zaagbekken, Steenlopers en een Dodaars, op het basalt van de dijk een paar Drieteenstrandlopers, een Scholekster, Tureluur en een prachtige Paarse Strandloper. Op de Waddenzee zagen we in de verte nog een Zwarte Zee-eend.

Grijze moddervlakte

Bij de parkeerplaats in Moddergat hoopten we in een hultsboom een aantal Ransuilen te treffen, maar we moesten ons tevreden stellen met twee verse braakballen onder de boom. Vol verwachting klommen we de dijk over, maar we zagen een grauwe grijze moddervlakte in de regen liggen. Toch maar de strekdam helemaal tot het eind opgelopen. Een stuk of wat Rotganzen fleurden de boel nog een beetje op. En dan te bedenken dat bij het voorbereiden van de excursie in januari er hier grote groepen Fraters, Sneeuwgorzen

Scholeksters

Kruislijst excursie Moddergat en omstreken 27-12-2023

A-D	D-H	H-M	M-S	S-W	W-Z
Aalscholver	X Dwerggans	Halsband Parkiet	Krombekstrandloper	Roodborsttapuit	Vale Gier
Aasgier	Dwergmeeuw	Havik	Krooneend	Roodhalsfuut	Veldleeuwrik
Alk	Dwergstern	Havikarend	Kruisbek	Roodhalsgans	Velduil
Alpengierzwaluw	Eider	Heggemus	Kuifeend	X Roodkeelpieper	Vink
Alpenkruis	Ekster	X Holerduif	X Kuifleeuwrik	Roodkopklauwier	Visarend
Alpenkraai	Engelse Gele Kwikstaart	Hop	Kuifmees	Roodmus	Visdief
Alpensneeuwhoen	Europese Flamingo	Houtduif	X Kwak	Roodpootvalk	Vlaamse Gaai
Appelvink	Europese Kanarie	Houtsnip	Kwartel	Rosse Franjepoot	Vorkstaartmeeuw
Arendbuizerd		Huisbus	X Kwartelkoning	Rosse Grutto	Vuurgoudhaantje
Auerhoen	Fazant	X Huiszwaluw	Lepelaar	Rotgans	X Waterhoen
Baardmannetje	Fitis	Ijsduiker	Mandarijneend	Rouwkwikstaart	Waterpieper
Barmsijs	Flamingo	Ijseend	Matkop	Ruigpootbuizerd	Waterral
Bastaardarend	Fluiter	Ijsgors	Meerkoet	X Scharrelaar	Watersnip
Beflijster	Frater	X Ijsvogel	Merel	X Scholekster	X Waterspreeuw
Bergeend	X Fuut	X Indische Gans		Sijs	
Bijeneter			Middelste Bo Specht	Slangarend	Wespendief
Bladkoning	Geelgors	Kanoet	Middelste Zaagbek	X Slechtvalk	Wielewaal
Blaauwborst	Gekraagde Roodstaart	Kauw	X Monneplevier	Slobeend	X Wilde Eend
Blaauwe Kiekendief	Gele Kwikstaart	Keep	Nachtegaal	Smelleken	Wilde Zwaan
Blaauwe Reiger	X Geoerde Fuut	Keizerarend	Nachtzwaluw	Smient	X Winterkoning
Boerenzwaluw	Gierst	Kernphaan	Nijlgans	X	Winterling
Bokje	X Glanskop	Kervuil	Nonnetje	Sneeuwgans	Witband Kruisbek
Bontbekplevier	Goudhaantje	Klaepster	Oehoe	Sneeuwgors	Witgatje
Bonte Kraai	Goudplevier	X Klein Waterhoen	Oeverloper	Sneeuwuil	Witgoeend
Bonte Strandloper	X Goudvink	Kleine Bonte Specht	Oeverpieper	Snor	Witte Kwikstaart
Bonte Vliegenvanger	Grasmus	Kleine Jager	Oeverzwaluw	Soepeend	X Wulp
Boomklever	Graspieper	X Kleine Karekiet	Ooievaar	X Zoepgans	Zanglijster
Boomkruiper	Grauwe Franjepoot	Kleine Mantelmeeuw	X Ortolaan	Sperwer	X Zearend
Boomleeuwrik	Grauwe Gans	X Kleine Plevier	Spotvogel	X	X Zeekoet
Boompieper	Grauwe Gors	Kleine Rietgans	Paarse Strandloper	X Spreeuw	X Zilvermeeuw
Boomvalk	Grauwe Kiekendief	Kleine Strandloper	Paapie	X Sprinkhaanrietzanger	Zilverplevier
Bosrietzanger	Grauwe Klauwier	Kleine Torensvalk	Parelduiker	Staartmees	Zomertaling
Bosruiter	Grauwe Vliegenvanger	Kleine trap	Patrijs	Stadsduif	Zomertortel
Bosuil	Grijskopspecht	Kleine Zilverreiger	Pestvogel	Steenarend	X Zwarte Kraai
Braamsluiper	Groene Specht	Kleine Zwaan	X Pijlstaart	X Steenloper	X Zwarte Mees
Brandgans	X Groenling	Kleine Vliegenvanger	Pimpelmees	X Steenuil	Zwarte Ooievaar
Breedbekstrandloper	X Groenpootruiter	Kleinste Waterhoen	Porsleinhoen	X Steltkluut	Zwarte Roodstaart
Briduiker		Kluut	Putter	Stormmeeuw	X Zwarte Ruit
Bruine Kiekendief	X Grote Canadese Gans	Kneu	Raaf	X Zwarte Specht	Zwarte Stern
Buidelmees	Grote Bonte Specht	X Knobbelzwaan	X	Tafeleend	Zwarte Wouw
Buizerd	X Grote Karekiet	Koekoek	Ransuil	Taigaboomkruiper	
Casarca	Grote Kruisbek	Kokmeeuw	X Regenwulp	Taigarietgans	Zwarte Zee-eend
Chileense Flamingo	Grote Lijster	Koigans	X Reuze Stern	Tapuit	X Zwarte Zwaan
Citroenkwikstaart	Grote Mantelmeeuw	X Koolmees	X Rietgans	Temmincks Strandlop	Zwartkop
Dodaars	X Grote Stern	Koperwiek	Rietgors	X Tjiftjaf	Zwartkopmeeuw
Draaihals	Grote Trap	Korhoen	Ringmus	Toendrarietgans	
Drieteenmeeuw	Grote Zaagbek	Kortsnavelboomkruiper	Rode Wouw	Toppereend	Kleine Jager
Drieteenstrandloper	Grote Zeeend	Kraanvogel	Roek	X Torenvalk	X Alk / Zeekoet
Dwergarend	X Grote Zilverreiger	X Krakeend	X Roerdomp	Tuifluiter	
	Grutto	Kramsvogel	Roodborst	X Tureluur	X
				X Turkse Tortel	X
Totaal	11	10	11	10	12
TOTAAL					68

en zelfs Strandleeuwriken in het zonnetje te zien waren. Goede reden om later nog eens terug te komen.

Tot slot een Velduil

We wilden nog een poging wagen om de Velduilen te spotten die soms vanaf de dijk bij Paesens te zien zijn. Volgens een podcast van Arjan Dwarshuis, een bekende vogelaar, zouden als er een Buizerd of Kiekendief over het veld vloog, de uil zich uit laten dagen ook in de lucht te komen. Al snel zagen we een Blaauwe Kiekendief die over het veld vloog. Vol verwachting keek iedereen wat er zou gebeuren. Hij vloog van links naar rechts, en bijna uit het zicht riep iemand: nog een Kiekendief. Maar geen kiek, het bleek de Velduil te zijn die zich mooi aan ons liet zien. Iedereen blij en missie geslaagd. Na nog een kop koffie keerden we terug naar huis van een gezellige en geslaagde excursie.

Tekst: Luuk de Haan
Foto's: Benno Stortelder

Sperwer(s) bij de voertafel

In de ruim 37 jaar dat we buitenaf in Haarlo wonen zijn er al heel wat Sperwers op bezoek geweest. Mijn eerste kennismaking was helaas een dode Sperwer. Deze had zich te pletter gevlogen tegen het grote raam van de “niendeur” in december 1987. Het was een mannetje en ik maakte me meteen zorgen of er nog meer slachtoffers zouden komen. Wellicht stickers plakken op het grote raam? Het is er nooit van gekomen en tot nu toe is er ook geen Sperwer als slachtoffer bijgekomen.

Sperwer
Foto: Jos Korenromp

Vanaf 1988 hebben we onze tuin aangelegd en ook gezorgd voor struiken e.d., die zowel dekking als voer konden zijn voor de vogels. Bij het grote raam zijn inmiddels voldoende struiken van behoorlijke omvang en ook de beukenhaag biedt schuilplaats voor met name Kool- en Pimpelmezen in de winter. Om een indruk te krijgen van de voortuin met voerplaats is een foto bijgevoegd. Net zoals veel vogelliefhebbers hebben we een voertafel ingericht en die van ons staat pal voor het grote raam: ideaal om de diverse vogels van heel dichtbij te spotten. Je kunt ze bijna aanraken en de kleinkinderen weten al feilloos welke soorten het zijn, omdat ze van heel dichtbij kunnen kijken zonder verrekijker. En natuurlijk opa, die tijdens de oppasdag regelmatig met ze de vogels gaat kijken vanuit de luie stoel. En dan komt tijdens het voerseizoen van oktober tot april dagelijks de Sperwer langs.

Regelmatige bezoeker

Ze komen zo regelmatig langs, dat Jos Korenromp een aantal jaren geleden zijn auto parkeerde en foto's heeft gemaakt van de Sperwer. Fotograferen door het grote raam in een warme kamer was voor Jos geen optie en hij kan het weten. Prachtige kwaliteitsfoto's heeft hij gemaakt en eentje is ook bijgevoegd. Maar door het raam kan ook als je wat minder kritisch bent, zoals ik en heb er eentje bijgevoegd zittend op de buxus. Die is inmiddels verdwenen en opgegeten door de buxusmot. (Zie de foto op voorpagina).

Twee mannetjes

Dit jaar heb ik nog wat meer gelet op de Sperwer. Het zijn vrijwel altijd mannetjes en in al die jaren slechts sporadisch een vrouwtje. Ook heb ik lang gedacht, dat steeds eenzelfde mannetje langs kwam om een vogeltje te verschalken, maar dit jaar heb ik met zekerheid kunnen vast stellen dat er minimaal twee mannetjes zijn. De zekerheid kwam toen ik in februari tegelijkertijd twee mannetjes bij de voertafel zag. Eigenlijk wist ik het al wel eerder. Eentje heeft twee witte vlekken op het achterhoofd en de andere vrijwel niet. Maar ook de jachtmethode is verschillend. De vlekkenman gaat een paar keer om de hulststruik vliegen en gaat vervolgens op de grond eronder zitten. Dan kijken of er een vogel wegvlucht en anders via de onderkant de struik in en dan vervolgens in een woeste achtervolging proberen de Kool- of Pimpelmees te

Sperwer 'Vlekkenman'

pakken. De andere komt alleen snel aanvliegen om een vogel te verrassen en bij geen succes vliegt hij door of gaat op de beukenhaag zitten. De vlekkenman doet dit niet of nauwelijks. Ook was er een indicatie voor meerdere Sperwers toen na een geslagen prooi (Koolmees) er binnen een kwartier weer een Sperwer kwam jagen. Gemiddeld heeft een Sperwer voor eigen gebruik ongeveer twee prooien per dag nodig: mannetjes kleine vogels zoals Koolmees e.d. Daarna werd ik ook alerter op het herkennen van de verschillende Sperwers. Vanuit mijn stoel kan ik zonder kijker ze prima zien en soms ook individueel herkennen. Het gaat overigens tijdens de jacht razendsnel, maar ze gaan ook regelmatig na een mislukte poging dichtbij zitten en dan kan ik ook met de verrekijker nog beter naar kenmerken kijken.

Plukplaats

Elk seizoen komen er zeer veel mezen bij de voertafel: tellen is vrijwel niet te doen, maar ik schat dat er dagelijks ongeveer 50 zijn: vooral Koolmezen en Pimpelmezen. Ook enkele Glanskoppen, wat Vinken, soms Kepen, Grote Bonte Spechten, Roodborst, Merel, Boomklever, Heggemus en dit jaar voor het eerst ook een tiental Ringmussen. Bij sneeuw en vorst nemen de aantallen alleen maar toe. Dit jaar,

zover ik heb kunnen waarnemen, bestond de prooi uitsluitend uit Koolmees en Pimpelmees. Op de plukplaatsen naast mijn huis in een bosje heb ik ook alleen resten van deze soorten gevonden.

Spectaculaire jacht

Meestal slaat de Sperwer in de vlucht de prooi, maar soms pikt hij deze ook op van de grond. Door de paniek, die ontstaat bij de verschijning van een Sperwer vliegt er soms een vogel tegen het raam, die dan een gemakkelijke prooi is. Onlangs was een Pimpelmees op deze manier aan zijn einde gekomen. De Sperwer (vlekkenman) zit dan met de prooi op nog geen 2 meter afstand van mij: hij aan de ene kant van het raam en ik aan de andere kant. Onvergetelijke momenten. Net zoals ook de verjaardagsvisite in december dikwijls getuige is van de spectaculaire jacht en vol bewondering is. Maar ook de vraag natuurlijk of dat niet zielig is? Tja, dat is de natuur zeg ik dan en voeg er vaak aan toe of het dan ook niet zielig is als de Merel een worm uit het gazon trekt en opeet. Eten en gegeten worden is het parool in de natuur en ja een gedekte tafel voor de vogels in de winter heeft ook een grote aantrekkingskracht op Sperwers.

Tekst en foto's: Henk Leevers

Paspoort van Sperwer: Bron Vogelbescherming

Met zijn korte, brede vleugels en zijn lange poten is de sperwer goed toegerust om vogels te vangen in bossen en tuinen. Belangrijkste prooien zijn zangvogels zoals mussen, mezen en spreeuwen. Het mannetje is een stuk kleiner dan het vrouwtje. De grotere vrouwtjes pakken ook wel grotere vogels, zoals Turkse tortels en leven in een meer open gebied. Sperwers zijn drieste en volhardende jagers.

Broeden

Territoriaal. Heeft baltsvlucht hoog in de lucht. Bouwt jaarlijks een nest, waardoor in lang bezette territoria veel oude nesten zijn. Nest vaak dicht tegen de stam in dicht bos. Soms in struiken. Broedt van eind april-juni, jongen vliegen meestal in juni uit. Broedduur 32-34 dagen per ei, begint met broeden na leggen eerste ei. Eén legsel, meestal 3-4 jongen. Vliegvlug na 26-30 dagen, worden nog 3-4 weken gevoerd. Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels, bosjes en op erven. Buiten de broedtijd vaak in open land, vooral de vrouwtjes. Mannetjes jagen meer in bos. Jaagt soms ver van het nest.

[Lees verder op pagina 14](#)

Voedsel

Vooral kleine zangvogels als mezen, mussen en vinken, maar de grotere vrouwtjes ook grotere als lijsters en spreeuwen. Soms vogels ter grootte van een Turkse tortel en in open gebieden steltlopers als Tureluurs. Jongen komen uit in de piektijd van het uitvliegen van het stapelvoedsel, mezen. Jaagt vaak in dicht bos, waarbij de sperwer van zitplaats naar zitplaats verhuist, onderwijl goed luisterend en kijkend naar geschikte prooi. Vaak vanuit hinderlagen in tuinen, soms ook van grote hoogte schroevend.

Vogeltrek

Nederlandse broedvogels voornamelijk standvogel. Groot deel van broedgebied in Fenno-Scandinavië en Noord-Rusland wordt 's winters verlaten, trekken naar West- en Zuidwest-Europa, ook wel Noord-Afrika. Trek van augustus tot in november, terugtrek vooral in maart en april. Trekt over breed front, met wat stuwing langs kustlijnen. Dagtrekker, trekt liefst bij wind mee en thermiek, maar is daarvan niet afhankelijk.

Aantallen in Nederland

Aantal broedparen	2250-2700 (in 2018-2020)
Geschat maximum aantal overwinteraars	10.000-15.000 (in 2013-2015)
Doortrekkers	2000-10.000 (in 2008-2012)

Spechten excursie 30 maart Lankheet (Assinkbos)

Om 8.00 uur stonden 9 leden van onze Vogelwerkgroep gereed om onder leiding van Marina naar met name spechten te gaan kijken. Bij het vertrek keken we eerst naar een Vuurgoudhaantje die zo'n beetje boven de fietsen zijn aanwezigheid verried. Marina wist hem wat dichterbij te lokken, zodat we het vogeltje ook daadwerkelijk konden zien. Dichtbij moet wel, want het is inderdaad ons kleinste vogeltje.

Geen spechtendag

Daarna vol goede moed op zoek naar alle vijf soorten spechten, die in het gebied voorkomen: Grote Bonte Specht, Middelste Bonte Specht, Kleine Bonte Specht, Groene Specht en Zwarte Specht. Nou we hebben lang moeten zoeken, want het was blijkbaar geen spechtendag. Met veel moeite hebben we uiteindelijk de Middelste Bonte Specht, mibo in vogeljargon, mooi kunnen zien en horen. Ook de Grote Bonte Specht was hoorbaar en zichtbaar, maar de andere soorten Zwarte Specht en Groene Specht even gehoord en de Kleine Bonte Specht gaf aan ons geen teken van leven.

Geslaagde excursie

Echter er is natuurlijk meer vogelleven dan alleen spechten. Wat te denken van twee Kraanvogels die vlak boven de boomtoppen een ererondje voor ons vlogen. Prachtig. En ook de Raaf liet zich even horen en zien. Onderweg natuurlijk veel gedeeld over het herkennen van vogelgeluiden. Roodborst, Winterkoning, Tjiftjaf, Grote Lijster en Zanglijster zijn dankbare soorten om geluiden te leren herkennen. Iedere deelnemer krijgt op deze manier weer wat informatie mee, zodat het weer een leuke en geslaagde excursie was.

Tekst: Henk Leevers

Sperwer
Foto: Jos Korenromp

Grote Bonte Specht
Foto: Kees van Rijn

Jaarverslag trektelpost Havelandweg 2023

Op 26 februari 2023 stond Bart dit jaar voor het eerst op de telpost en op de velden lag nog een dun laagje sneeuw. In totaal zag hij 14 soorten waarvan de Barm-sijs het meest interessant is. In maart werd er 5 keer geteld. 11 maart was een leuke dag met 31 soorten, waaronder 33 Kraanvogels, 4 Rode Wouwen, 3 Kemphanen en 5 Ooievaars. Op 17 maart vlogen er 2 Grote Zaagbekken over en de volgende dag nogmaals twee.

Op 10 april 2023 meldt Bart dat het een bijzondere telling is geweest. Beperkte aantallen, maar leuke soorten. De eerste Oeverzwaluwen van dit jaar. De eerste Bergeenden in meer dan 10 jaar. Een Visarend hoog en strak door. Witgatjes in groepje van 3. Slechts 2x eerder waren er 3 of meer Witgatjes in de telling. Op 30 april had Bart zijn eerste Zeearend van Berkel-land in het vizier. Regelmatig werd Bart ondersteund door Tim of Niels Oortwijn. In mei werd er zes keer geteld. Opvallende soorten van deze maand waren de Pontische Meeuwen, Zwartkopmeeuwen en op een aantal dagen Paapjes. In april is er 10 keer geteld en opmerkelijk deze maand was de Sprinkhaanzanger. Vervolgens was het zomerstop en op 11 augustus werden de tellingen weer gestart. Er werd deze maand zes keer geteld, zonder krenten in de pap.

Op 3 september zaten er weer eens meer dan één persoon op de telpost. Op de landelijke trektelapp werd al dagenlang gemeld dat er honderden Wespen-dieven in aantocht waren en daar hoopten we dan ook wat van de zien. Het weer was sowieso geschikt voor rovers. En dat is deze dag aardig gelukt: Visarend, Buizerds, 3 Wespendieven, Rode Wouw en Sperwers. Ook werd er nog een Matkop en Zwarte specht meegepikt, dat zijn bijzonderheden voor de telpost. Het gaf de tellers zoveel moed dat ook op de maandag de telpost werd bemand.

8 oktober: De eerste Kolganzen van het jaar. Het record van Aalscholvers werd verpulverd. De Kneu kwam wat aantal betreft in de top 5. De twee Kramsvogels op 9 oktober bleken toch twee Beflijsters op basis van geluid. 14 oktober: Nog een soort waargenomen op basis van geluid. Een IJsgors. 28 oktober: 24 Kruisbekken (N14 voorheen C) qua aantal in top 5 van deze telpost.

3 november: een Waterpieper. Een soort die we enkele jaren geleden nooit op naam konden brengen. Maar nu is het een dagelijkse gast vanaf november tot ze weer naar de bergen vliegen, de enige soort die naar het noorden trekt. 12 november: Eindelijk Lijsters. We hadden tot die dag de helft van de gebruikelijke aantallen. Top 3 wat aantal Kramsvogels voor deze telpost. 25 november: Een nieuwe soort. Een Kleine Zilverreiger. De reigers deden het dit jaar sowieso goed. Blauwe en Grote Zilverreigers zijn dit jaar meer gezien dan in andere jaren.

Grote Zilverreiger
Foto: Marjon Hoen

Op 2 december stond Bart voor het laatst op de telpost en hij zag twee Goudplevieren, altijd leuk.

Opvallend heden waren dit jaar de vele Pimpelmezen die op 14 en 16 oktober langs kwamen. We hebben dit jaar 1264 Pimpels geteld. Dat is een jaarrecord maar het dagrecord stamt uit 2019. Op waarneming zat ik door de lijst te scrollen van zeldzaamheden door de jaren heen. Leuk om te zien is dat de laatste jaren de zeldzaamheden sterk zijn gestegen en meestal ondersteunt worden met bewijsmateriaal. De geluidsrecorders, apps om geluiden direct ter plaatse te kunnen naluisteren en de verbeterde fotoapparatuur levert veel op en natuurlijk het gehoor van Bart heeft ook een grote toegevoegde waarde. Verder viel op dat de Paapjes, Tapuiten en Ringmussen begin 2000 veel meer voor kwamen. De records daarvan dateren uit begin 2000. De landelijk opmars van de Kiekendieven (Grauwe en Steppen) zien we helaas nog niet terug. Grauwe Kiekendieven zijn begin 2000 wel gemeld maar een zekere Steppenkiekendief hebben we nog nooit gehad.

Verbroken dagrecords voor 2023

3 Bergeenden op 10 april, 2 Zomertalingen op 14 april. De eersten ooit. Bonte Vliegenvanger op 23 april ook de eerste ooit.

Wenssoorten voor 2024

Steppenkiekendief, Koereiger en Lepelaar.

Tekst: Marina Pruijsers

Activiteiten 2024 Vogelwerkgroep

Algemene afspraken voor excursies die regelmatig worden georganiseerd:

- Opgave 7 dagen van te voren bij Gerrie Slütter: blauwepauw@hotmail.com of bellen met 0620 918 162.
- Twee weken voor een excursie wordt er een reminder naar alle leden toegestuurd via het secretariaat.

Excursies 2024

20 april Voorjaarsexcursie in de omgeving van Lemmer, Balk en Workum. Weidevogels.
Start 7.00 uur. Startplekken worden overlegd. Vervoer zou met busjes kunnen maar dat is in onderling overleg.

11 t/m 19 mei Nationale vogelweek

Op 12 mei organiseren wij een excursie in het Needse Achterveld. Start op de parkeerplaats aan de Visschersmorsdijk, 150m over brug van de Schipbeek .

Start 6.30 uur

In deze week worden er overal in het land excursies georganiseerd.

25 mei 24 uurs telling Berkelland

25 mei 24 (17) uurs telling. We gaan weer in groepjes of alleen, (vervoer naar keuze) heel Berkelland af om zoveel mogelijk vogelsoorten te vinden. Je kunt het vanaf huis doen op elk gewenst tijdstip van de dag.

Er wordt ook in groepen met de fiets gestart om 6.00 uur vanaf het Zwickelaarsplein in Eibergen. Hierbij kun je ook later aansluiten. Tussen de middag hebben we een gezamenlijke lunch en de dag kan worden afgesloten met een gezamenlijk diner.

Oproep vrijwilligers

De Vogelwerkgroep Berkelland kan altijd vrijwilligers in de diverse projectgroepen gebruiken.

In de projectgroep zwaluwen zijn nog tellers nodig. Om Boerenzwaluw teller te zijn hoef je geen ervaren vogelaar te zijn. Het kost je hooguit twee dagen in het seizoen.

Ook bij de projectgroep uilen wordt gezocht naar opvolging in het bestaande team. De huidige groep actieve leden komt langzamerhand op een leeftijd dat de ladder op en af wat minder makkelijk gaat.

De vogelwerkgroep wil graag continuïteit waarborgen dus werving van actieve vrijwilligers is een must. Zou jij iets willen betekenen voor de Vogelwerkgroep Berkelland? Neem dan contact op met onze voorzitter Henk Leever: 0651 314 562

*Flamingo's, love is in the air
Foto: Marjon Hoen*

13 juni Korte excursie Zwillbrock Watervogels. Flamingo's.

Start 8.00 uur tot 11.00 uur. Startpunt ligt op ongeveer 1,3 km over de grens, rechts een klein weggetje in, tussen een groep huizen door en dan nog 500 m. Verzamelen op de hoek bij de hut. We gaan een aantal kijkhutten bezoeken.

5 oktober Euro birdwatch

Op de trektelpost op de Havelandweg in Rekken worden de gehele dag vogels geteld net als elders in Europa.

27 december "3de kerstdag"

Vogels kijken in de Randmeren in het midden van het land

We vertrekken om 08 uur. Vervoer is met busjes. Vertrekpunt nog nader te bepalen.

Ledenavonden

Aanvang 19.30 uur

• Maandag 6 mei 2024

Het Nahuis, Meenweg 4, Beltrum

• Maandag 17 juni 2024

De Melktap, Nettelhorsterweg 21, Geesteren

• Maandag 26 augustus 2024

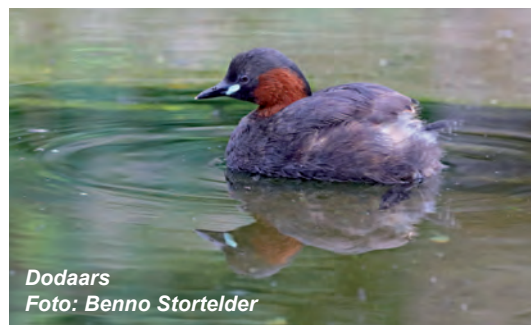
De Melktap, Nettelhorsterweg 21, Geesteren

• Maandag 7 oktober 2024

De Melktap, Nettelhorsterweg 21, Geesteren

• Dinsdag 26 november 2024

De Melktap, Nettelhorsterweg 21, Geesteren

*Dodaars
Foto: Benno Stortelder*